

PAŽYMA

DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1436(2) IR GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1437(2) (TAP-22-1348(3)
(VYRIAUSYBĖS IŠVADA SEIMUI)

2022-12-15 Nr. NV-3640

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – nepritarti Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1436(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1437(2)“ projektui (toliau kartu – įstatymų projektai) dėl nutarimo projekte nurodytų priežasčių.

Dabartinė situacija:

Seimo narių grupės parengtuose įstatymų projektuose siūloma nustatyti, kad Lietuvoje veikiančioms tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, perkančioms elektros energiją savo bendruomenių narių bendrosioms reikmėms, žinioje esančių religinės paskirties objektų reikmėms, taikomi tokie patys elektros energijos ir dujų kainos ir tarifai, kaip buitiniams vartotojams. Šiuo metu Elektros energetikos įstatymas nenumato Lietuvoje veikiančioms tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms jokių lengvatinių tarifų. Įstatymų projektų tikslas – sumažinti Lietuvoje veikiančių tradicinių ir valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų energetinių išteklių išlaidas.

Teikiamu nutarimo projektu siūloma nepritarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekte siūlomos nuostatos neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo: siūlomos įstatymo pakeitimo nuostatos numato plačią ir neapibrėžtą jos taikymo apimtį, projekte neatskleista, kokias religinių bendruomenių ir bendrijų, perkančių elektros energiją savo bendruomenių nariams, bendrąsias reikmes ar religinės paskirties objektų reikmes bus siūloma tenkinti.
- Įsigaliojus siūlomoms Elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto nuostatomis, religinėms bendruomenėms ir bendrijoms bus taikomas Energetikos įstatymo 192 straipsnyje numatytas energijos kainos dalies kompensavimas elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams (toliau – kompensacijos), o tai pažeis ES valstybės pagalbos taisyklės, jeigu religinės bendruomenės ir bendrijos, vykdydamos ūkinę veiklą gaus kompensacijas ir tokių kompensacijų teikimas nebus iš anksto notifikuotas Europos Komisijai;
- Religinių bendruomenių ir bendrijų prilyginimas buitiniams elektros energijos vartotojams savaime nereikš mažesnių elektros energijos kainų ilgalaikėje perspektyvoje: visuomeninio elektros energijos tiekimo institutas bus taikomas iki 2022 m. gruodžio 31 d., o vėliau šios bendruomenės, kaip ir visi kiti buitiniai vartotojai, turės rinktis rinkos siūlomas elektros kainas.
- Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo projekte teikiamas pasiūlymas papildyti Gamtinių dujų įstatyme įtvirtintą buitinio gamtinių dujų vartotojo sąvoką sakiniu „Ši sąvoka taip pat apima tradicines ir valstybės pripažintas religines bendruomenes ir bendrijas, perkančias elektros energiją savo bendruomenių narių ir bendrijų bendrosioms reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla, žinioje esančių religinės paskirties objektų reikmėms“ neatitinka 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/73/EB įtvirtintos sąvokos „namų ūkio vartotojas“.
- Vadovaudamasi Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymo nuostatomis, religinės bendruomenės ir bendrijos gali įgyti juridinio asmens statusą, dėl to jos negali būti tapatinamos su fiziniais asmenimis – buitinais gamtinių dujų vartotojais, kurie perka gamtines dujas asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms.

Projekto esmė:

Nepritarti Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1436(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1437(2)“ projektui dėl nutarimo projekte nurodytų priežasčių.

Derinimas – teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintas projektas, į pastabas atsižvelgta, nesuderintų pastabų nebėra.

Nutarimo projektas teiktas išvados visoms suinteresuotoms institucijoms. Pastabas dėl projekto pateikė Konkurencijos taryba, į pastabas atsižvelgta.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Vyresnioji patarėja
Dulaitienė

Šarūnė Navickaitė-